

**Zápis
z konzultačního dne k přestupkové problematice
konaného odborem všeobecné správy Ministerstva vnitra
pro zpracovatele přestupkové agendy
dne 6. 6. 2017**

Dne 6. 6. 2017 se od 10.00 hod. uskutečnil formou videokonference konzultační den (dále jen „KD“) pro krajské úřady (dále též „KÚ“) k přestupkové agendě v gesci odboru všeobecné správy (dále jen „OVS“) Ministerstva vnitra (dále též „MV“).

KD se za Ministerstvo vnitra zúčastnili: JUDr. Ivana Breburdová, JUDr. Myron Zajonc, Ing. Mgr. Jan Strakoš, Mgr. Petra Siekliková a Mgr. Zuzana Šrámková z OVS a JUDr. Lenka Minaříková a Mgr. Jiří Totín z odboru legislativy a koordinace předpisů (dále jen „OLG“).

JUDr. Ivana Breburdová přivítala účastníky KD, seznámila je s programem KD a následně bylo přistoupeno k jeho prvnímu bodu.

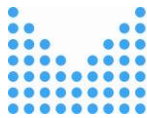
**I. Odpovědi na dotazy některých KÚ, které MV obdrželo
v souvislosti s konáním KD**

1) Příkaz na místě a příkazový blok – vztah § 150 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále též „SŘ“ nebo „správní řád“) a § 92 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, (dále též „ZOP“)

Dle § 92 odst. 1 ZOP platí: „Je-li příkazem na místě ukládána pokuta nebo peněžitá záruka za splnění povinnosti, obdrží obviněný příkazový blok.“ Z této formulace by mělo vyplývat, že pokutu za přestupek je možné příkazem na místě uložit pouze formou příkazového bloku. Přesto je ze strany MV prezentován názor, že pokutu za přestupek lze uložit i příkazem na místě dle § 150 odst. 5 SŘ, tedy ve formě zjednodušeného rozhodnutí. Nevylučuje však pro uložení pokuty za přestupek příkazem na místě speciální úprava v § 92 odst. 1 ZOP (obdrží obviněný příkazový blok) obecnou úpravu příkazu na místě ve SŘ, když navíc zohledníme, že souhlas s uložením pokuty zakotvený v § 91 odst. 1 ZOP je v podstatě obsažen i v § 150 odst. 5 SŘ (účastník musí plně uznat důvody vydání příkazu)?

Odpověď:

Příkazem na místě lze uložit pokutu, napomenutí nebo peněžitou záruku za splnění povinnosti. V případě pokuty a peněžitě záruky za splnění povinnosti se pak vydává příkazový blok podle § 92 odst. 1 ZOP. Je-li tedy příkazem na místě ukládána pokuta či peněžitá záruka za splnění povinnosti, postupuje se podle § 91 a § 92 ZOP, jakožto speciální právní úpravy, nikoliv podle obecné úpravy § 150 odst. 5 SŘ.

V případě napomenutí se pak příkazový blok nevydává, správní orgán, (dále též „SO“), vydá příkaz na místě podle § 150 odst. 5 SŘ. Vydání příkazu na místě podle § 150 odst. 5 SŘ tedy připadá v úvahu jen tehdy, je-li za splnění podmínek dle § 91 ZOP ukládáno napomenutí. V této souvislosti lze dodat, že OLG v současné době připravuje vzor příkazu na místě, jímž se ukládá napomenutí.

2) Příkaz a podmíněné upuštění od uložení správního trestu dle ZOP

Lze po zahájení řízení vydat příkaz, kterým správní orgán podmíněně upustí od uložení správního trestu dle § 42 ZOP?

Odpověď:

Podle našeho názoru ne. K podmíněnému upuštění od uložení správního trestu lze přistoupit pouze u přestupku, kterým byla způsobena škoda. Ustanovení § 90 odst. 2 písm. b) ZOP rozhodnutí příkazem výslovně vylučuje v případě, má-li být rozhodováno o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

3) Sjednocení postupu v případě vydání příkazu na místě, jímž se ukládá správní trest napomenutí?

V případě vydání příkazu na místě o uložení napomenutí musí být obviněnému předán stejnopis či kopie příkazu na místě? Pakliže ano, je centrálně uvažováno o tom, že by byl takovýto příkaz řešen obdobně, jako je tomu v případě ostatních příkazů na místě (bloky) tak, aby byl tento postup v praxi sjednocen, byl jednoduchý a např. strážník obecní policie nemusel vyplňovat na místě příkaz 2x – jednou pro obviněného a jednou pro SO? (rovněž není zřejmé, jakým způsobem bude v takovém případě v terénu generováno číslo jednacích příkazů).

Odpověď:

Příkaz na místě je forma správního rozhodnutí a vydává se stejnopisem. V současné době se neuvažuje o vydání příkazů na místě (resp. příkazových bloků) na správní trest napomenutí. V případě čísla jednacích, jej může mít strážník vygenerovaný dopředu a po uložení správního trestu napomenutí jej pouze doplnit, popř. si zavolat na služebnu a požádat o určení čísla jednacích. Dle našich informací OLG má připravovat v této věci metodiku.

4) „Usmíření“ dle nové právní úpravy

Bude se v případě uzavřeného smíru [viz dnešní § 78 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „PřesZ“); ve smyslu § 7 odst. 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, (dále též „ZNP“), tzv. „usmíření“] řízení zastavovat podle § 7 odst. 8 ZNP usnesením pouze poznamenaným do spisu?

Odpověď:

Nebude. V tomto případě lze, dle našeho názoru, vycházet z obecné úpravy § 76 odst. 3 věty první SŘ, která stanoví, že usnesení se oznamuje podle § 72, nestanoví-li zákon, že se pouze poznamená do spisu. V daném případě § 7 odst. 8 ZNP tak nestanoví, tudíž usnesení podle tohoto ustanovení bude správní orgán podle § 72

SŘ oznamovat účastníku řízení (tj. obviněnému z přestupku), který proti němu bude moci podat odvolání. Podle § 71 ZOP oznámí též osobě přímo postižené spácháním přestupku (avšak tato proti němu odvolání podat nemůže).

5) Urážka na cti versus „hrubá“ urážka na cti aneb k přestupku podle § 49 odst. 1 písm. a) PřesZ o němž bylo zahájeno řízení před 1. 7. 2017 ve vztahu ke znění skutkové podstaty přestupku podle § 7 odst. 1 písm. a) ZNP a k úpravě § 2 odst. 1 ZOP

Vzhledem k rozdílu ve znění skutkových podstat přestupků podle § 49 odst. 1 písm. a) PřesZ (přestupku se dopustí ten, kdo jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch) a podle § 7 odst. 1 písm. a) ZNP (fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí) pokládáme dotaz, zda bude nutné nedokončená řízení o přestupcích „urážky na cti“ dle § 49 odst. 1 písm. a) PřesZ po 1. 7. 2017 zastavit na základě § 2 odst. 1 PřesZ z důvodu, že posouzení odpovědnosti za přestupek podle pozdější úpravy je pro pachatele příznivější, když na rozdíl od předchozí právní úpravy je podmínkou pro spáchání přestupku urážky na cti po 1. 7. 2017 skutečnost, že se jedná o „hrubou“ urážku na cti (jinak řečeno, proti obviněnému je vedeno řízení o přestupku, kterého se dopustil tím, že někoho před 1. 7. 2017 „urazil“ na cti – a takto mu též bylo sděleno obvinění v oznámení o zahájení řízení, avšak po 1. 7. 2017 již lze uznat vinu pouze v případě přestupku, kterého se někdo dopustil „hrubou urážkou“ na cti jiného).

Odpověď:

Podle § 112 odst. 4 ZOP: „**zahájená řízení o přestupku (mj.), která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních zákonů**“ (tzn., bude-li před nabytím účinnosti zákona podán návrh pro urážku na cti a tento bude správnímu orgánu doručen ještě před 1. 7. 2017, řízení o něm je zahájeno dnem, kdy věcně, místně, funkčně příslušnému správnímu orgánu návrh došel).

Podle § 112 odst. 1 ZOP: „**na přestupky (mj.) se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona**“ (tzn., od 1. 7. 2017 se na dnešní přestupek podle § 49 odst. 1 písm. a) PřesZ hledí jako na přestupek podle § 7 odst. 1 písm. a) ZNP). Dále uvedené ustanovení stanoví, že „**odpovědnost za přestupky (mj.) se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.**“

S přihlédnutím k důvodové zprávě k ZNP (konkrétně k § 7 odst. 1 písm. a) ZNP) a samotnému znění skutkové podstaty přestupku urážky na cti, se v případě tohoto přestupku musí od 1. 7. 2017 jednat o „hrubou urážku na cti“.

Se zřetelem k ustanovení § 2 odst. 1 ZOP („odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější“) a přechodnému

ustanovení v § 112 odst. 1 ZOP, jsou tedy úvahy tazatele zcela na místě. Tedy v případě urážky na cti je vždy nutná „překvalifikace“. ZNP pak stanoví rovněž mírnější druh správního trestu u tohoto přestupku na rozdíl od dnešního § 49 odst. 4 PřesZ.

6) Dotazy k postupu v případě návrhového přestupku – urážky na cti

Dle § 79 ZOP platí, že řízení o přestupku, o němž tak stanoví jiný zákon, lze zahájit a v již zahájeném řízení pokračovat pouze se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku. Vzhledem k § 2 a § 112 ZOP prosíme o výklad, jak postupovat v případě:

1) Dotaz: *Pokud bude spáchán návrhový přestupek před nabytím účinnosti výše uvedeného zákona, tzn. třeba v měsíci květnu, SO poučí „navrhovatele“ o možnosti podat návrh v tříměsíční lhůtě, která však uplyne až v srpnu, návrh nebude do konce června podán, přitom dle nového zákona již nebude řízení zahajováno na návrh, pouze se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku. Má tedy znovu SO uvědomit v červenci osobu postiženou, že již nemůže podat návrh a poučit ji jako osobu přímo postiženou spácháním přestupku, do kdy může dát souhlas?*

Odpověď:

Domníváme se, že tento postup by byl správný.

2) Dotaz: *Pokud by návrh osoba podala např. v červenci, tj. v zákonné lhůtě dle starého zákona, jak bude s tímto návrhem naloženo, když od 1. 7. 2017 již nelze tímto způsobem (podáním návrhu) řízení zahájit? Na některých školeních je prezentován názor, že v takovém případě je třeba řízení zastavit dle 66 odst. 1 písm. b) SŘ – byla podána žádost zjevně právně nepřipustná.*

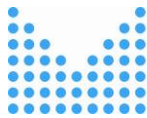
Odpověď:

Pokud by byl návrh podán po 1. 7. 2017, pak je nezbytné jej považovat za souhlas osoby přímo postižené spácháním přestupku s jeho projednáním podle ZOP a postupovat podle nové právní úpravy. Zastavení řízení nelze použít, protože žádný návrh na projednání přestupku před 1. 7. 2017 nebyl podán a tedy žádné řízení o návrhovém přestupku ani nebylo zahájeno.

3) Dotaz: *Jak postupovat v případě, že přestupek je spáchán před 30. 6. 2017 a návrh je podán do 30. 6. 2017 - je řešením v případě: po 1. 7. 2017 přestupek překvalifikovat dle nového zákona a původní řízení dle ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) PřesZ zastavit dle ustanovení § 66 odst. 1 písm. g) SŘ, s tím, že žádost se stala bezpředmětnou?*

Odpověď:

Podáním návrhu před 1. 7. 2017 je zahájeno řízení o návrhovém přestupku. Ve smyslu ustanovení § 112 odst. 4 ZOP se zahájené řízení dokončí podle dosavadních předpisů, tzn., že není potřeba nic překvalifikovávat, není-li nová úprava odpovědnosti za přestupek příznivější, a řízení zastavovat, ale dokončit

řízení podle PřesZ. Od toho se přirozeně odvíjí i případné uložení nákladů řízení navrhovateli.

4) Dotaz: *Jak postupovat v případě, že přestupek je spáchán před 30. 6. 2017 a návrh je podán po 30. 6. 2017 – je řešením v případě: řízení zastavit dle ustanovení § 66 odst. 1 písm. b) SŘ s tím, že žádost je již právně nepřípustná?*

Odpověď:

Pokud je návrh podán po 1. 7. 2017, není co zastavovat, protože návrh na projednání přestupku před 1. 7. 2017 nebyl podán a tedy žádné řízení o návrhovém přestupku ani nebylo zahájeno. Tento návrh podaný po 1. 7. 2017 lze chápat jako souhlas osoby přímo postižené spácháním přestupku s jeho projednáním a následně postupovat podle ZOP.

5) Dotaz: *Jak postupovat v případě, že přestupek je spáchán před 30. 6. 2017 a návrh není podán – je řešením v případě: věc odložit dle § 76 odst. 1 písm. a) ZOP, neboť došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení?*

Odpověď:

Pokud návrh nebude po 1. 7. 2017 podán, bude nezbytné osobu přímo postiženou spácháním přestupku vyzvat k podání souhlasu a následně postupovat podle ZOP. Pokud osoba přímo postižená spácháním přestupku souhlas nedá, je nutno věc odložit podle § 76 odst. 4 ZOP, neboť osoba přímo postižená spácháním přestupku nedala souhlas k zahájení řízení.

6) Dotaz: *K přestupku dle § 49 odst. 1 písm. a) PřesZ, spáchanému před 1. 7. 2017, **jestliže návrh na projednání přestupku bude podán po 1. 7. 2017** - Pokud lze přestupek dle § 49 odst. 1 písm. a) PřesZ projednávat dále i po 1. 7. 2017, **dotaz zní:** Jak bude postupováno ve věci, kdy přestupek urážky na cti bude spáchán např. 15. 5. 2017, osoba přestupkem postižená bude 15. 5. 2017 poučena o možnosti podat návrh (§ 68 odst. 2 PřesZ) a tento návrh podá např. dne 5. 7. 2017. Má se v takovém případě brát za to, že podaný „návrh“ představuje souhlas osoby přestupkem přímo postižené ve smyslu § 79 ZOP – a tuto osobu připsím (resp. současně s oznámením o zahájení řízení o přestupku) následně informovat o jejích právech osoby přímo postižené spácháním přestupku, která dala k projednání přestupku souhlas? Vzhledem k tomu, že návrh na projednání přestupku nebyl podán před 1. 7. 2017, a tedy nebylo před 1. 7. 2017 zahájeno řízení o přestupku, vycházíme z toho, že na daný případ nelze vztáhnout § 112 odst. 4 ZOP.*

Odpověď:

Úvaha tazatele je správná; rovněž viz předchozí odpověď.

7) Lhůta pro vydání rozhodnutí dle § 94 ZOP

V § 94 ZOP je upravena lhůta pro vydání rozhodnutí o přestupku (pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně, vydá je správní orgán nejpozději do 60 dnů ode dne zahájení řízení). S ohledem na systematiku zákona a zařazení § 94 do hlavy VII.

„Rozhodnutí o přestupku“ by bylo možno usuzovat, že se jedná o lhůtu stanovenou správnímu orgánu I. stupně (a pro odvolací řízení by se použila lhůta podle § 71 SŘ). Na druhou stranu, systematika SŘ (viz zařazení § 71 v hlavě VI., díl 6) je v tomto směru obdobná jako u ZOP. Proto si dovoluujeme požádat o vyjádření, zda se lhůta pro vydání rozhodnutí uvedená v § 94 ZOP vztahuje jen pro řízení v prvním stupni nebo platí i pro rozhodnutí nadřízeného orgánu v odvolacím řízení (a při zvláštním postupu po právní moci rozhodnutí i přestupku).

Odpověď:

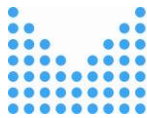
Podle názoru OLG platí lhůta podle § 94 ZOP pouze pro řízení v prvním stupni. Vycházíme ze Závěru č. 117 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 8. 6. 2012, z něhož vyplývá, že „*nestanoví-li zvláštní zákon speciální lhůtu pro vydání rozhodnutí v odvolacím řízení, je třeba na základě § 90 odst. 6 správního řádu použít obecných lhůt obsažených v § 71 správního řádu.*“. Zde zákon (tj. ZOP) výslovně nestanoví, že by se mělo pravidlo vztahovat i na odvolací řízení, přičemž odvolací řízení se svou povahou odlišuje od prvostupňového řízení, kde by mělo být soustředěno dokazování [na tom nemění nic skutečnost, že i odvolací správní orgán bude ve výjimečných případech nařizovat ústní jednání – ostatně v takovém případě dojde k prodloužení oproti běžnému odvolacímu řízení o 30 dnů na základě § 71 odst. 3 písm. a) správního řádu]. Obdobné pak platí i pro mimořádné opravné prostředky (pokud by ale bylo rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k novému projednání, pak by v navazujícím řízení platila pro prvostupňový orgán lhůta 60 dnů). Zdůrazňujeme, že se v daném případě jedná pouze o lhůtu pořádkovou.

8) Ke změně zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o obcích“), v důsledku přijetí změnového zákona

Dle současného § 59 odst. 3 zákona o obcích „uložení pokuty podle § 58 nezbavuje osobu, které byla uložena pokuta, povinnosti odstranit závadný stav ve lhůtě stanovené obcí s přihlédnutím k okolnostem případu.“ Dosavadní správní delikty dle zákona o obcích se na základě změnového zákona (viz sněmovní tisk 929) stanou přestupky dle § 66d, kde se již o povinnosti odstranit závadný stav nehovoří. Pokud nově navržený § 66d zákona o obcích (viz sněmovní tisk 929) tuto povinnost neuvádí, znamená to, že do budoucna již nebude možnost požadovat odstranění závadného stavu?

Odpověď:

Nová právní úprava přestupků v zákoně o obcích opravdu nehovoří o povinnosti odstranit závadný stav. Vzhledem k tomu, že státní správa v souladu s Listinou základních práv a svobod a Ústavou může ukládat pouze takové povinnosti, které jsou uvedeny v zákonech, nebude tedy možné stanovit lhůtu k odstranění závadného stavu. Nad rámec pak lze doplnit, že v případě, že se bude jednat o trvalý přestupek (neudrzuje čistotu a pořádek na pozemku ...), lze pokutu uložit opakovaně i v případě, dokud nebude pořádek a čistota na pozemku obnovena.

9) K zahájení společného řízení podle § 78 odst. 2 ZOP

„Společné řízení je zahájeno doručením oznámení o zahájení řízení všem podezřelým z přestupku.“ Má být tato věta vykládána tak, že:

- a) „společné řízení“ je zahájeno teprve v okamžiku, kdy je zahájení řízení oznámeno např. poslednímu z 5 podezřelých ze spáchání přestupku, který má být projednán ve společném řízení,*
- b) nebo společné řízení je zahájeno vůči všem podezřelým, kterým již bylo oznámeno zahájení řízení o přestupku, tzn., např. 4 obviněným bylo oznámeno zahájení o přestupku a vůči nim je vedeno společné řízení, - poslednímu z nich dosud nebylo oznámeno zahájení řízení a o jeho přestupku proto vedeno společné řízení není.*

V případě výkladu naznačeného pod písm. a) prosíme o doplnění odpovědi o sdělení, od kdy v daném případě počíná plynout lhůta pro vydání rozhodnutí o přestupku.

Odpověď:

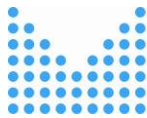
Pokud správní orgán projednává přestupky více podezřelých ve společném řízení podle § 88 odst. 2 ZOP, je takové řízení zahájeno doručením oznámení o zahájení řízení všem podezřelým z přestupku, tedy teprve v okamžiku, kdy je oznámení o zahájení řízení doručeno poslednímu z podezřelých. V tomto případě ZOP obsahuje speciální úpravu zahájení společného řízení vedle obecné úpravy v § 46 odst. 2 SŘ.

Pokud by se nepodařilo některému z podezřelých oznámení o zahájení řízení doručit, je třeba, aby bylo společné řízení zahájeno, tomuto podezřelému ustanovit opatrovníka podle § 32 odst. 2 písm. d) SŘ (správní orgán ustanoví opatrovníka osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat) a současně mu oznámení o zahájení řízení doručit veřejnou vyhláškou podle § 25 odst. 1 SŘ (podle něhož, osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, jakož i osobám, které nejsou známy, a v dalších případech, které stanoví zákon, se doručuje veřejnou vyhláškou - viz Závěr poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu č. 28 z roku 2006). Opatrovníkovi se bude doručovat do vlastních rukou.

Pokud se týká dotazu, od kdy plyne lhůta pro vydání rozhodnutí o přestupku, podle našeho názoru tato začne správnímu orgánu plynout, je-li řízení zahájeno, tj. okamžikem doručení oznámení o zahájení řízení poslednímu z podezřelých. Lze dodat, že tímto okamžikem dojde také k přerušení promlčecí doby podle § 32 odst. 2 písm. a) ZOP a běhu promlčecí doby nové, a to vůči všem obviněným z přestupku.

10) Náklady řízení dle ZOP

Vzhledem k tomu, že úprava zákona č. 250/2016 Sb. neupravuje možnost snížit nebo zcela upustit od povinnosti nahradit náklady řízení, bude se postupovat dle § 79 odst. 5 SŘ. Dotaz zní, zda lze z něčeho odvodit dobu (lhůtu), ve které může účastník požádat o snížení výše paušální částky nákladů řízení?

Odpověď:

Paušální částku nákladů řízení uloženou obviněnému, který byl uznán vinným, bude možné v případech zvláštního zřetele hodných na požádání snížit podle § 79 odst. 5 SŘ. Předmětné ustanovení SŘ pak již neupravuje, v jaké fázi řízení je možné o snížení paušální částky nákladů řízení požádat. Podle našeho názoru lze uvést, že požádat o snížení paušální částky nákladů řízení lze obecně do vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, příp. v rámci odvolání, aniž by správní orgán stanovil obviněnému k tomuto úkonu lhůtu. Jiná situace pak nastává, pokud v rámci řízení o přestupku obviněný uvede, že následně doloží listiny k prokázání existence případu zvláštního zřetele hodného. Správní orgán by měl v takovém případě obviněnému stanovit lhůtu pro doložení avizovaných listin, nikoliv čekat, až je obviněný sám doloží.

11) K aplikaci § 98 odst. 3 ZOP (tzv. „beneficium cohaesionis“)

Dle § 98 odst. 3 ZOP: „pokud důvod, pro který odvolací správní orgán rozhodl ve prospěch některého z účastníků řízení, prospívá též jinému účastníkovi řízení, rozhodne odvolací správní orgán též v jeho prospěch.“ Znamená to tedy, že ač se např. ve společném řízení dvou obviněných odvolal jen jeden a druhý nikoli a odvolací důvod prospívá oběma, nenabylo rozhodnutí ve věci obviněného, který se neodvolal, právní moci a tudíž je možno rozhodnout o obou obviněných v odvolacím řízení? (Pozn.: doposud řešeno tak, že ve věci obviněného, který podal odvolání, bylo rozhodnuto v odvolacím řízení, s tím, že část rozhodnutí ve věci obviněného, který se neodvolal, nabyla právní moci a případné zjištěné nezákonnosti byly řešeny v přezkumném řízení).

Odpověď:

Teoreticky může nastat situace, kdy první obviněný podá odvolání a odvolací správní orgán o něm rozhodne ještě v době, než uplyne odvolací lhůta druhému obviněnému (za předpokladu, že mu bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně doručeno mnohem později, než prvnímu obviněnému). Za takového stavu by bylo možné, aby odvolací správní orgán přezkoumal v odvolacím řízení a rozhodl i o druhém, dosud nepravomocném výroku, který odvoláním napadený nebyl (např. proto že správní orgán prvního stupně oběma obviněným neumožnil realizovat jejich právo ve smyslu § 36 odst. 3 SŘ).

Ve většině případů máme za to, že rozhodnutí ve věci druhého obviněného, který se neodvolá, nabyde právní moci a bude jej nutné odstranit až v následném přezkumném řízení, což potvrzuje i důvodová zpráva k ZOP, když uvádí: „Dále se stanoví pravidlo rozhodování ve prospěch všech účastníků řízení, jimž svědčí důvod pro zrušení nebo změnu rozhodnutí, ačkoliv jej uplatnil pouze jeden z nich. Pokud tedy nebudou výroky ve vztahu k ostatním obviněným pravomocné, rozhodne ve prospěch těchto ostatních obviněných v rámci projednávání odvolání. Pokud však již výroky ve vztahu k ostatním obviněným nabyly právní moci, rozhodne správní orgán ve prospěch ostatních obviněných v přezkumném řízení.“

12) Postup v případě podání „blanketního“ odvolání po účinnosti ZOP

Dle § 98 odst. 1 ZOP odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu. S ohledem na uvedené se dovolujeme dotázat, zda v případě podání blanketního odvolání je stále na místě postup, kdy je odvolatele nutno vyzvat k doplnění odvolání.

Odpověď:

Podle našeho názoru toto ustanovení tvoří výjimku (speciální ustanovení) vůči ustanovení § 82 odst. 4 SŘ („K novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve.“). Ustanovení § 82 odst. 2 a § 37 odst. 3 SŘ tímto nejsou dotčena. Pokud tedy účastník řízení předloží „blanketní“ odvolání, zůstává povinností správního orgánu prvního stupně vyzvat účastníka postupem podle § 37 odst. 3 SŘ k doplnění náležitostí odvolání tak, jak to požaduje § 82 odst. 2 SŘ. Ustanovení § 98 odst. 1 ZOP pouze zavazuje odvolací orgán přezkoumávat rozhodnutí správního orgánu prvního stupně i nad rámec odvolacích důvodů uvedených odvolatelem.

13) Zjišťování osobních poměrů obviněného z přestupku

Dotaz k § 37 písm. f) ZOP: jak má správní orgán za situace, kdy obviněného nesmí donucovat k výpovědi, zjišťovat jeho osobní poměry? Může správní orgán na začátku řízení nebo při ústním jednání poučit obviněného, že je jeho právem „sdělit správnímu orgánu okolnosti o svých osobních poměrech“ a pokud pak obviněný žádné takové okolnosti nesdělí a ani nebudou správnímu orgánu známy, znamená to, že k nim správní orgán nemusí přihlížet?

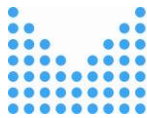
Odpověď:

Správní orgán nemůže obviněného donucovat k výpovědi, ale určitě by jej měl poučit o právu sdělit své osobní poměry, aby k nim mohl správní orgán přihlédnout. Pokud obviněný své osobní poměry nesdělí, je na správním orgánu, aby je odhadem určil sám, jak v případě majetkových poměrů opakovaně uvádí judikatura. Správní orgán může nahlédnout do evidence obyvatel a zjistit, zda se jedná o otce početné rodiny, lze nahlédnout do insolvenčního rejstříku, živnostenského rejstříku, registru vozidel, katastru nemovitostí či jiných přístupných rejstříků. Pokud správní orgán ani tímto způsobem nezjistí osobní poměry obviněného, uvede v rozhodnutí úvahu, že k těmto okolnostem nemohl přihlédnout, neboť mu nejsou známy. Podle § 37 písm. f) ZOP se u fyzické osoby přihlédne k osobnímu stavu, z toho důvodu pro jistotu přezkoumatelnosti uložení správního trestu doporučujeme výše uvedenou úvahu v odůvodnění rozhodnutí uvést. Jen upozorňujeme, že pokud bude správní orgán pořizovat dokumenty, týkající se osobních poměrů obviněného, jedná se o podklady pro vydání rozhodnutí, ke kterým mají účastníci řízení možnost se vyjádřit a je tedy nutné je s nimi seznámit před vydáním rozhodnutí.

14) Přechodné ustanovení ZOP – praxe úředníků

Dotazy k § 112 odst. 9 ZOP:

a) Jakým způsobem a na základě jakých dokladů mají orgány posuzovat splnění podmínky nejméně 10 leté praxe v projednávání přestupků a rozhodování o nich?

b) Jak budou tuto praxi úřední osoby (příp. správní orgány, u nichž jsou osoby zaměstnané) dokládat např. v případě kontroly nebo v případě odvolací námítky, že daná úřední osoba nesplňuje podmínky pro to, aby přestupky mohla projednávat apod.?

c) Počítá se na základě § 112 odst. 1 ZOP do 10 leté praxe v projednávání přestupků též praxe v projednávání toho, co bylo před 1. 7. 2017 označováno za tzv. „jiné správní delikty“, když dle § 112 odst. 1 ZOP na tyto hledí jako na přestupky?

Odpověď:

Ad a) - Na tuto otázku podle našeho názoru neexistuje paušální odpověď (obecně máme za to, že takovým návodným ukazatelem bude pro SO např. obsah pracovní smlouvy úředníka, jeho zařazení na služební místo, jeho předchozí působení u bezpečnostního sboru apod.).

Ad b) – Máme za to, že by splnění praxe měl primárně posoudit představený příslušného úřadu. Kontrolujícímu orgánu by pak k účelu ověření splnění zákonné podmínky praxe měly být předloženy adekvátní podklady např. čestné prohlášení úřední osoby o předchozích zaměstnáních pro zápočet praxe či ve smyslu § 313 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, potvrzení o zaměstnání (v němž se mj. uvádí druh konaných prací).

Ad c) - Máme za to, že do 10 leté praxe v projednávání přestupků náleží též praxe v projednávání dnešních jiných správních deliktů. Ustanovení § 112 odst. 9 ZOP, konkrétně druhou část věty druhé, tedy vykládáme extenzivně.

15) Předseda Komise pro projednávání přestupků

Může funkci předsedy komise po 1. 1. 2023 vykonávat i osoba starší 50 let s delší, než desetiletou praxí, která však nemá právnické (alespoň magisterské) vzdělání?

Odpověď:

Nemůže. Na předsedu komise pro projednávání přestupků se podle názoru OLG nevztahuje výjimka z kvalifikačních požadavků podle § 112 odst. 9 věty poslední zákona č. 250/2016 Sb., resp. po 1. 1. 2023 bude muset splňovat kvalifikační požadavky bez dalšího.

16) Seznam předpisů

S ohledem na to, že příslušnost obecních úřadů (tedy obecních úřadů obcí typu I) je stanovena celou řadou právních předpisů, a s přihlédnutím k častým dotazům obcí, si dovoluujeme navrhnout, aby MV zpracovalo pro potřebu obcí seznam všech zákonů, které stanoví příslušnost obecním úřadům (tedy obecních úřadů obcí typu I).

Odpověď:

OVS takovýto seznam vytvořit nepředpokládá. V působnosti našeho odboru jsou to pouze přestupky podle § 4, § 5, § 7 a § 8 ZNP, které projednávají obce I. typu v první instanci. Upozorňujeme však, že na stránkách www.mvcr.cz je k dispozici „Přehled přestupků, které je strážník obecní policie oprávněn projednat uložením napomenutí a pokuty příkazem na místě“¹.

¹ Viz www.mvcr.cz/soubor/prestupky-a-obecni-policie-2017-pdf.aspx

17) Veřejnoprávní smlouvy, (dále též „VPS“)

Dle § 105 ZOP obec může uzavřít VPS o přenosu příslušnosti k projednávání přestupků pouze s obcí s rozšířenou působností nebo s obcí s pověřeným obecním úřadem, v jejímž správním obvodu se obec nachází. Obec může VPS přenášet pouze veškerou příslušnost k projednávání přestupků. Dle § 112 odst. 8 ZOP nabytím účinnosti tohoto zákona není dotčena platnost VPS uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

1) Dotaz: *V praxi jsme se setkali s názorem, že § 112 odst. 8 ZOP je třeba vykládat tak, že dle VPS uzavřených dle dosavadní právní úpravy bude možno postupovat jen při projednání přestupků spáchaných do 30. 6. 2017. Dovolujeme si požádat o potvrzení nebo vyvrácení tohoto názoru.*

Odpověď:

Tento názor není správný, neboť podle § 112 odst. 1 ZOP „na (dosavadní) přestupky (mj.) se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona“ (tzn., od 1. 7. 2017 se také na dnešní přestupky podle PřesZ hledí jako na přestupky např. podle ZNP).

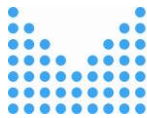
2) Dotazy:

A) *Dosavadní VPS v sobě obsahují přesný výčet přestupků, jejichž projednávání se na jinou obec přenáší, a to buď odkazem na § 53 odst. 1 PřesZ nebo výčtem jednotlivých ustanovení PřesZ (§ 46 – 50 PřesZ). Domníváme se, že:*

a) tyto VPS nepokrývají veškerou příslušnost k projednávání přestupků, a že tedy k projednávání některých přestupků bude stále příslušná „původní“ obec (jako příklad uvádíme přestupky podle nově navrženého znění zákona č. 553/1991 Sb. o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů – příslušnost „obecního úřadu“, nebo přestupky podle nově navrženého znění zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů – příslušnost „obce“ – viz sněmovní tisk 929), bude-li tedy obec chtít mít VPS pokrytou veškerou příslušnost k projednávání přestupků, bude třeba uzavřít novou VPS dle ZOP (pozn.: domníváme se, že obce si tohoto nejsou vědomy);

b) k takto formulovaným VPS dle dosavadní právní úpravy nelze uzavřít dodatek, neboť takováto VPS je v rozporu s § 105 (není jí přenesen výkon veškeré příslušnosti k projednávání přestupků). Dovolujeme si požádat o potvrzení nebo vyvrácení těchto názorů.

B) *Velká část VPS na přestupkovou agendu je v rámci Plzeňského kraje uzavírána na kompletní výkon přestupkové agendy. Smluvní rozsah výkonu přenesené působnosti je pak stanoven takto: „Orgány obce X budou vykonávat ve správním obvodu obce Y přenesenou působnost na úseku přestupků svěřenou orgánům obce Y účinnými právními předpisy.“ **Dotaz zní:** Lze takto uzavřené VPS považovat po 1. 7. 2017 za VPS uzavřené „pouze“ na projednávání přestupků (jak je zná dnešní PřesZ) nebo i za VPS na projednávání tzv. jiných správních deliktů (před platností zákona č. 250/2016 Sb., po 1. 7. 2017 rovněž přestupků)? Domníváme se, že se bude*

jednat pouze o přestupky, jak je vnímá dnešní PřesZ, a taková VPS nebude pokrývat i tzv. jiné správní delikty (od 1. 7. 2017 též přestupky). Vycházíme ze zápisu z konzultačního dne Ministerstva vnitra k přestupkové problematice ze dne 13. 12. 2016 - bod 28) A2), kde je uvedeno: „pokud došlo k přenesení celé agendy dle § 53 odst. 1 PřesZ avšak správní delikty fyzických osob a právnických osob zůstaly nadále v projednávání obcí - nově budou tyto delikty přestupky, které však nebyly přeneseny VPS, a tudíž je budou muset projednávat obce, neboť k jejich přenesení nedošlo.“ Je náš závěr správný?

Odpověď:

Ustanovení § 105 ZOP, které omezuje možnost uzavírat VPS, se vztahuje pouze na nově uzavírané smlouvy, tedy na smlouvy uzavřené po nabytí účinnosti ZOP.

Dosud uzavřené VPS tedy nebude nutné měnit ani vypovídat, neboť tyto smlouvy zůstávají v platnosti (viz § 112 odst. 8 ZOP).

Právě s ohledem na znění § 105 ZOP, které hovoří o „veškeré příslušnosti“, s ohledem na složitosti spojené s „přečíslováním“ paragrafů jednotlivých přestupků, s jejich přechodem do zvláštních právních předpisů (např. dnešní § 47b PřesZ) či jejich vypuštěním (zrušením – např. dnešní § 48 PřesZ), jakož i se změnami některých skutkových podstat přestupků, jejich rozšířením i na pachatele právnické osoby a podnikající fyzické osoby či případně vytvořením nových skutkových podstat přestupků, doporučujeme uzavřít novou VPS podle § 105 ZOP.

Pokud jde o přenos agendy u dosavadních VPS, podle našeho názoru záleží na formulaci obsahu stávající VPS, nicméně dodáváme, že uvedené bude nutné podrobit ještě dalším diskuzím.

Jsme však názoru, že pokud takováto VPS obsahuje jen přenos určité, blíže specifikované (vypočtené) agendy - tedy pokud obec A) přenesla na obec B) jen některé části přestupkové agendy (nikoli celou), pak tuto část bude vykonávat obec, na kterou daná část přestupkové agendy byla přenesena (tzn. stávající přestupky fyzických osob) a část bude vykonávat původní obec. Tyto VPS tedy nepokrývají veškerou příslušnost k projednávání přestupků.

Pro úplnost podotýkáme, že podle Závěru č. 156 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 12. 5. 2017 pak platí, že:

- a) Pro uzavírání dodatků k veřejnoprávním smlouvám o přenosu příslušnosti k projednávání přestupků uzavřeným před 1. 7. 2017 platí omezení v § 105 ZOP.
- b) Obce základního typu nebudou moci sjednávat dodatky k veřejnoprávním smlouvám, které mezi sebou uzavřely před 1. 7. 2017.
- c) Dodatek k veřejnoprávní smlouvě uzavřené na dobu určitou spočívající v prodloužení trvání veřejnoprávní smlouvy je přípustný pouze tehdy,

jestliže veřejnoprávní smlouva ve znění dodatku nebude v rozporu s § 105 ZOP.

18) Chystá MV vzory písemností?

Odpověď:

OVS takovéto vzory nepřipravuje. Lze však uvést, že Institut pro veřejnou správu Praha tohoto roku vydal skriptu „Vzory pro projednávání přestupků podle ZNP“, zpracovaná Mgr. Pavlínou Kroupovou a Mgr. Ing. Janem Strakošem.

II. Vystoupení OLG – zodpovězení dotazů OVS

Dále bylo přistoupeno k prezentaci právních názorů OLG na dotazy, které OVS tomuto odboru dále předložil.

1) Institut narovnání (§ 87 ZOP) – Předmětem „sporů“ je otázka, zda v případě kdy správní orgán neschválí účastníky řízení předloženou dohodu o narovnání (např. pro rozpor s veřejným zájmem), zda o tom nějakým způsobem rozhoduje? Pro úplnost uvádíme, že se vyskytly názory, že jde o jakési „řízení o žádosti“. S tímto ale nesouhlasíme. Narovnání chápeme jako alternativní způsob vyřízení přestupkové věci, tedy pokud není vydáno rozhodnutí o vině a o správním trestu. Máme proto za to, že pokud správní orgán nepřistoupí na navrženou dohodu o narovnání, tedy nebude považovat za splněné podmínky, uvedené v § 87 odst. 1 ZOP, pak rovnou vydá rozhodnutí o vině a o správním trestu, v jehož odůvodnění mj. rozvede, proč nepřistoupil na dohodu o narovnání. Ustanovení § 87 odst. 1 ZOP stanoví, že „správní orgán rozhodnutím **schválí** dohodu“... Tedy z dikce vyplývá pro správní orgán dohodu schválit, pokud jsou splněny podmínky § 87 ZOP. Není tam stanoveno, že „**může**“ schválit. Tedy pokud jsou podmínky splněny, správní orgán dohodu schválí. Pokud podmínky splněny nejsou, vydá rozhodnutí o vině a o správním trestu. V žádném případě, podle našeho názoru, nejde o řízení o žádosti. Nejprve musí být dohoda uzavřena a následně správní orgán postupuje dle § 87 odst. 3 ZOP. Obecně jsme názoru, že by k dohodě o narovnání mělo být přistupováno pouze ve výjimečných případech. Ostatně ani v trestním řízení se narovnání jako takové v podstatě nevyužívá. V opačném případě se obáváme, že by tento institut mohl být v praxi zneužíván. S tím pak souvisí naše další otázka, trochu nad rámec, zda je podle názoru OLG dohoda o narovnání použitelná u dopravních přestupků (tj. tam, kde bude škoda), a zda ano, jak by to bylo s body?

Odpověď OLG: Ztotožňujeme se s výše nastíněným výkladem, tj. že v dané věci nejde o samostatné řízení o žádosti, ale o alternativní způsob ukončení řízení o přestupku. V případě, že správní orgán dohodu o narovnání neschválí, nevydává o tom samostatné rozhodnutí. Správní orgán v takovém případě pouze vyrozumí osoby o tom, že bude pokračovat v řízení a vydá rozhodnutí o vině a trestu s tím, že v tomto rozhodnutí odůvodní, proč dohodu o narovnání neschválil, respektive tento způsob vyřízení věci nepřipustil. Pokud jde o použití institutu narovnání, zpravidla by měl být využíván v případech, kdy poškozený plně disponuje zájmy

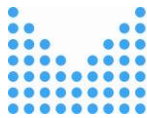
ohroženými nebo poškozenými přestupkem (typicky když půjde o jeho majetek, zdraví, čest apod. a nebude zároveň přestupkem dotčen veřejný zájem), zatímco v případě, kdy skutková podstata chrání ve zvýšené míře též veřejný zájem (například bezpečnost silničního provozu apod.), zpravidla nebudou podmínky pro využití narovnání naplněny. A to i proto, že v případě ukončení řízení dohodou o narovnání, dochází k zastavení řízení, tj. není vyslovena vina a nenastanou ani jiné právní následky s vyslovením viny spojené, typicky zápis bodů do registru řidičů.

2) Dále s narovnáním souvisí otázka tato: v § 87 odst. 1 písm. c) ZOP je uvedena podmínka pro schválení dohody o narovnání (obviněný uhradil poškozenému škodu nebo mu vydal bezdůvodné obohacení), tato však ne zcela koresponduje s náležitostmi výrokové části rozhodnutí správního orgánu, jímž byla dohoda o narovnání schválena, neboť dle § 93 odst. 3 písm. e) ZOP se ve výrokové části rozhodnutí o schválení dohody o narovnání, krom jiného, uvede: „obsah dohody o narovnání zahrnující výši nahrazení škody nebo výši vydaného bezdůvodného obohacení, **popřípadě způsob jiného odčinění škody nebo bezdůvodného obohacení vzniklých přestupkem**“. Pokud tedy § 87 ZOP nehovoří o „způsobu jiného odčinění škody...“, vyvstává otázka, zda je tato pasáž použitelná?

Odpověď OLG: Podle našeho názoru je třeba vykládat obě ustanovení ve vzájemné souvislosti s tím, že uhrazení škody nebo vydání bezdůvodného obohacení v § 87 odst. 1 písm. c) ZOP může zahrnovat i různé způsoby uhrazení škody, respektive vydání bezdůvodného obohacení (k tomu srov. § 2951 a násl. a § 2991 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, řešící různé způsoby náhrady škody, respektive odčinění bezdůvodného obohacení). S ohledem na účel adhezního řešení a úpravu v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, se domníváme, že je třeba vycházet především § 93 odst. 3 písm. e) ZOP, čemuž by nemělo bránit ani legislativně stručnější vyjádření v § 87 ZOP.

3) ZNP chápeme jako komplexní úpravu některých přestupků, které se nikde nehodily vložit. A přesto zde může vyvstat tato otázka: **dnešní § 47b PřesZ** (který se řadí mezi přestupky proti veřejnému pořádku), přejde s účinností od 1. 7. 2017 do zákona o obcích a do zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o hlavním městě Praze“), a již tedy nebude obsažen v § 5 ZNP (kde je upraven právě veřejný pořádek). Tedy z hlediska objektu, patří tyto přestupky, které dnes jsou v § 47b, i nadále mezi přestupky proti veřejnému pořádku?

Odpověď OLG: Domníváme se, že za přestupky proti veřejnému pořádku budou *stricto sensu* považovány pouze přestupky upravené v § 5 ZNP [např. pokud se v § 60 odst. 2 písm. c) ZOP používá spojení „přestupky proti veřejnému pořádku“, míří se tím pouze na přestupky v § 5 ZNP s tím, že příslušnost obecního úřadu k přestupkům převedeným do zvláštního zákona bude upravena ve zvláštním zákoně]. Přestupky doposud upravené v § 47b PřesZ, které budou od 1. 7. 2017 nově upraveny v zákoně o obcích a v zákoně o hlavním městě Praze tedy již nebudou považovány za přestupky proti veřejnému pořádku.

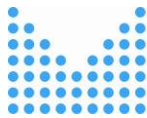

4) Možný problém spatřujeme též v aplikaci § 63 ZOP. Jde o to, co když strážník obecní policie zastaví vozidlo a bude chtít osobě podezřelou ze spáchání přestupku uložit pokutu příkazovým blokem. Problém může nastat tehdy, pokud podezřelým z přestupku bude zastupitel obce, k níž bude patřit obecní policie (nehledě, že strážník nemusí mít povědomí, že kontrolovaná osoba, tj. podezřelý, je zrovna zastupitel). Jsme názoru, že v tomto případě strážník (s ohledem na dikci § 63 ZOP) nemůže věc řešit na místě příkazovým blokem, ale věc musí být nadřízeným správním orgánem delegována jinam (opačně kdyby vyřídil, máme za to, že takový příkazový blok by byl nezákonný). Jaký je Váš názor?

Odpověď OLG: Ztotožňujeme se s Vaším právním výkladem. Vzhledem k tomu, že obecní policie je orgánem obce, jedná se v případě zastupitele obce o případ vymezený v § 63 odst. 1 ZOP. Věc tedy nemůže být vyřízena strážníkem obecní policie na místě vydáním příkazového bloku. V takovém případě musí nadřízený správní orgán podle § 63 odst. 1 ZOP pověřit řízením o tomto přestupku jiný věcně příslušný podřízený správní orgán ve svém obvodu. V případě, že by taková skutečnost vyšla najevo až po podpisu příkazového bloku, byl by to důvod pro zrušení příkazového bloku v přezkumném řízení.

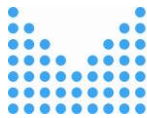
5) Tážeme se, zda v případě **nového rozhodnutí, vydávaného dle § 99 ZOP**, musí správní orgán vždy, s ohledem na § 101 SŘ provést nové řízení a až v něm toto nové rozhodnutí vydat, anebo zda může správní orgán bez provedení nového řízení rovnou vydat nové rozhodnutí? Vyjdeme-li z dikce § 101 SŘ a dále přihlédneme-li k § 102 SŘ, pak to vypadá, že vydání nového rozhodnutí (zde dle § 101 písm. e) SŘ + § 99 ZOP) předchází povinnost správního orgánu provést nové řízení. Není však nikde ani v ZOP stanoveno v jakých lhůtách apod. Pravidlo obsažené pro zkrácené přezkumné řízení v § 98 SŘ, tedy že prvním úkonem správního orgánu při zkráceném přezkumném řízení je vydání rozhodnutí, zde analogicky zřejmě použitelné není. Nicméně, mohl by v případě aplikace § 99 odst. 2 a 3 (nikoliv odst. 1), správní orgán rozhodnout příkazem dle § 150 odst. 1 SŘ (jako první úkon)?

Odpověď OLG: Domníváme se, že nikoliv. Důvody pod § 99 odst. 2 a 3 ZOP nejsou uložení povinnosti (k tomu srov. § 150 odst. 1 SŘ). Příkazem lze tak podle našeho názoru pouze uložit správní trest, nikoliv od něj upustit, respektive rozhodnout o účasti na amnestii nebo zrušit výrok o podmíněném upuštění od uložení správního trestu. Z tohoto důvodu se domníváme, že vydání nového rozhodnutí v daném případě bude vždy předcházet nové řízení, neboť zákon nestanoví, že by nové rozhodnutí mohlo být vydáno jako první úkon v řízení. Pokud jde o lhůty pro vydání nového rozhodnutí, správní řád vydání nového rozhodnutí neomezuje, byť možnost vydat nové rozhodnutí bude zpravidla limitována fakticky. V případě důvodů podle § 99 odst. 2 a 3 ZOP by mělo být nové řízení provedeno bezprostředně po nastalém důvodu, tj. např. po uplynutí lhůty pro náhradu škody nebo vydání bezdůvodného obohacení. Pokud bude nové řízení prováděno, pak lhůta pro vydání rozhodnutí se bude na základě § 102 odst. 8 správního řádu odvíjet od lhůty pro vydání rozhodnutí v prvním stupni v § 94 ZOP (se subsidiárním použitím § 71 odst. 3 správního řádu).

III. Relevantní judikatura pro přestupkové řízení

- 1) **Rozsudek NSS ze dne 8. 3. 2017, č. j. 10 As 4/2016 – 32** – v rozsudku řešena následující situace: obecný zmocněnec podal včasný odpor proti příkazu o uložení pokuty, s nímž spojil i žádost o doručování na elektronickou adresu (e-mail), k této žádosti ale SO nepřihlížel a doručoval prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na doručovací adresu v ISEO (důvod – z různých řízení mu bylo známo, že jde o obstrukční strategii zmocněnce, převzetí doručované písemnosti nepotvrzoval) – NSS pokryl postup SO a vyjádřil se zde k pojmu „povaha věci“ dle § 19 odst. 3 SŘ
- 2) **Rozsudek NSS ze dne 8. 3. 2017, č. j. 3 As 14/2016 – 29** – k náležité omluvě (v posuzované věci obviněný omluvu odůvodňoval svou zdravotní indispozicí; zdravotní obtíže prokazoval rozhodnutím o dočasné pracovní neschopnosti a potvrzením o trvání dočasné pracovní neschopnosti, omluvu s přílohami doručil SO jeden den před nařízeným jednáním, na které byl předvolán) – NSS nepovažoval omluvu za učiněnou bezodkladně, dále uvedl, že obviněný hodnověrným způsobem nedoložil důvod své omluvy
- 3) **Rozsudek NSS ze dne 15. 3. 2017, č. j. 3 As 83/2016 – 30** – zde NSS posuzoval otázku, zda vznikla v průběhu řízení překážka *litispendence* v důsledku upřesnění právní kvalifikace skutku; doplnění právní kvalifikace skutku, pro který bylo řízení zahájeno, není ničím jiným než tzv. upřesněním předmětu řízení
- 4) **Rozsudek NSS ze dne 22. 3. 2017, č. j. 2 As 12/2017 – 57** – v rozsudku řešena následující situace: proti vydanému příkazu byl podán včas odpor, ale ne osobou k tomu oprávněnou – NSS řešil obsah udělené plné moci
- 5) **Rozsudek NSS ze dne 22. 3. 2017, č. j. 2 As 322/2016 – 39** – zde NSS mj. vyslovil: právo na informaci o oprávněné úřední osobě představuje důležitou součást práva na spravedlivý proces; neposkytnutí této informace k výslovné žádosti tak nepochybně zatížilo správní řízení před odvolacím orgánem vadou; NSS se však ztotožnil s názorem krajského soudu, že tato vada neměla za následek nezákonné rozhodnutí ve věci, které by bylo třeba zrušit
- 6) **Rozsudek NSS ze dne 30. 3. 2017, č. j. 5 As 291/2016 – 34** – kromě toho, že zde NSS zopakoval závěry rozšířeného senátu NSS o tom, že podmínkou fikce doručení není vhození doručované písemnosti do schránky adresáta, zde NSS dále řešil, zda došlo k porušení § 37 odst. 3 a § 4 odst. 2 SŘ tím, že SO nevyhověl a nereagoval na žádost obviněného, aby mu namísto lhůty 5 pracovních dnů k doplnění odvolání byla poskytnuta lhůta 30 dnů, a že ho správní orgány dostatečně nepoučily, jakým způsobem má odvolání doplnit – s přihlédnutím k obsahu správního spisu považoval NSS lhůtu 5 pracovních dnů k doplnění odvolání za přiměřenou
- 7) **Rozsudek NSS ze dne 30. 3. 2017, č. j. 7 As 128/2016 – 28** – k volbě adresy pro doručování (odvolání bylo podáno z elektronické adresy, to však samo o sobě pro volbu doručovací adresy nestačí)
- 8) **Rozsudek NSS ze dne 22. 3. 2017, č. j. 6 As 5/2017 – 22** – „*Orgán veřejné moci doručuje dokumenty do datové schránky dle § 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi*

dokumentů, pokud má příjemce zřízení a zpřístupněnu datovou schránku k okamžiku vypravení doručované písemnosti.“

- 9) *Rozsudek NSS ze dne 28. 3. 2017, č. j. Nao 122/2017 – 136 – „Pokud právní zástupce, resp. žalobce jeho prostřednictvím, v řízení před krajským soudem opakovaně vznáší námitky podjatosti vůči zákonným soudcům (§ 8 odst. 5 s. ř. s.) za obdobných okolností (např. převzetí právního zastoupení na poslední chvíli před nařízeným jednáním nebo při jednání se znalostí obsazení soudu, uplatňování důvodů pro vyloučení zákonného soudce, o nichž již Nejvyšší správní soud rozhodl, že vyloučení zákonného soudce nezakládají), může jít o případ zneužití procesního práva. V důsledku toho soud k takovému úkonu nepřihlédne; možnost vznést důvody pro vyloučení zákonného soudce až v případné kasační stížnosti proti konečnému rozhodnutí (srov. analogicky § 15b odst. 2 a 3 o. s. ř.) tím však zůstane nedotčena.“*
- 10) *Usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 71:*
„I. Skutečnost, že obviněný z přestupku byl v řízení před správními orgány zčásti či zcela pasivní (§ 73 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích), automaticky neznamená, že jeho tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový a právní stav a jim odpovídající důkazní návrhy, které jako žalobce poprvé uplatnil až v řízení před krajským soudem dle § 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jsou bez dalšího nepřípustné.
II. Žalobní tvrzení či důkazní návrhy krajský soud nemůže odmítnout jako opožděné nebo účelové jen proto, že je obviněný z přestupku neuplatnil, ač tak dle § 73 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, učinit mohl, v řízení před správními orgány. Krajský soud však na základě skutkového a právního stavu věci, který je dle § 75 odst. 2 s. ř. s. povinen v mezích žalobních bodů přezkoumat, může tato žalobní tvrzení shledat irelevantními nebo nevěrohodnými, a důkazní návrhy k jejich prokázání odmítnout jako nadbytečné (§ 52 odst. 1 s. ř. s.). Tyto své závěry musí krajský soud náležitě odůvodnit.
III. V rámci přezkumu napadeného rozhodnutí ve smyslu § 75 s. ř. s., je krajský soud povinen zkoumat, zda správní orgány bez ohledu na způsob obhajoby obviněného v řízení o přestupku dostaly své povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Pokud krajský soud zjistí, že správní orgány takto nepostupovaly, bude na něm, aby na základě žalobních tvrzení a navrhovaných důkazů pochybnosti o skutkovém stavu sám odstranil (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). To může učinit porovnáním s důkazy již provedenými v řízení před správními orgány, zopakováním důkazů již provedených nebo provedením důkazů nových. Jsou-li nedostatky ve zjištění skutkového stavu takového rozsahu, že jejich odstraňování by znamenalo nahrazovat činnost správních orgánů soudem, uloží krajský soud tuto povinnost správnímu orgánu.“
- 11) *Rozsudek NSS ze dne 20. 4. 2017, č. j. 4 As 23/2017 – 32: „Na úkony provedené ve správním řízení na základě neplatně uděleného zmocnění je nutné nahlížet, jakoby vůbec nevznikly. Správní orgán může uznat*

úkony učiněné ve prospěch účastníka jinou osobou než zástupcem za úkony učiněné zástupcem podle § 34 odst. 4 správního řádu jen tehdy, pokud se jedná o platné právní úkony.“

IV. Jiná sdělení

Dále byly KÚ upozorněny na nové Závěry č. 152 až 156² ze zasedání Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 12. 5. 2017.

Příští KD se uskuteční dne 5. 9. 2017 od 10.00 hod. formou videokonference. Případné dotazy či podněty na KD zasílejte na OVS nejpozději do **25. 8. 2017**.

JUDr. Václav Henych
ředitel odboru všeobecné správy

² Viz <http://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu.aspx>